

BÁCSKAI HIRLAP

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:

Égy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Nyitlár soronkint 20 krajczár.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Megjelenik minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Társrészkesztő:

Dr. BLAU GÉZA

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

DR. RÉVÉSZ ERNŐ

Hirdetési díjak:

a 16 részre felosztott oldalon egy hely — a 30 kr. kintostári bélyegilletékekkel együtt — 1 frt. $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ vagy egész évi hirdetések-nél árkedezmény.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Közigazgatási bizottságunk.

Ugy amint a szív az emberi testben elágazott vérkeringésnek, úgy a közigazgatási bizottság, amint annak működési körét a törvény statualja, központja egész közigazgatási életünknek — és éppen úgy amint egy böles megmondotta, hogy a szívbaajos ember sorsa olyan mint a repedt pohár: eltarthat nagyon sokáig, de minden perczen ki van téve annak, hogy összetörhet, úgy ráillik ez a mi közigazgatási bizottságunkra is — élélhet sokáig, de egy véletlen baleset is, amely ezt a poharat ellöki, megfoszthatja attól, hogy hasznát lehessen venni.

A közigazgatási bizottság a városi közgyűlésnek végrehajtó hatalma — de egyuttal próbaköve a közigazgatási életnek, amelynek hivatása a közigazgatási működés összhangjáról megítélni, — hivatása tehát egyrészt aktív cselekvékenységet kifejtteni, másrészt az ellenőrzést a közigazgatási élet minden terén gyakorolni.

Vajjon megfelel-e közigazgatási bizottságunk ezen nem csekély mértékben fontos feladatának?

Vajjon megfelel-e a mi közigazgatási bizottságunk a törvény statualta köteleltségeknak?

Az eddig tapasztaltak után e kérdésre határozott választ nem adhatunk, ha igazságosak akarunk lenni, mert látunk egyrészt jó igyekezetet, de másrészt azt tapasztaljuk, hogy a közigazgatási bizottságunk az összhang létesítésére irányított célját szem elől téveszti.

Ezen állításunkat első sorban is a tárgyalásoknak a monoton javaslatnak „elfogadtatik“ vagy „el nem fogadtatik“-ra irányuló megvitatásának rendje és modja igazolja.

Azt tapasztaltuk, hogy minden szakközveg referense megteszi jelentését és megteszi a napirenden evő javaslatokat.

Erre azután az elnöklő főispán véleménye alapján következik a döntés és sok esetben egyik másik ügyben kisebb nagyobb megbeszélés jellegével bíró vita.

Hiányzik még mindig valami és ez a valami nagy fontossággal bír.

Ez a valami a bajok kuforrásainak kinyomozása és az orvoslási intézkedések megtétele.

Mikor akár a rendörkapitány, akár a tanfelügyelő vagy akár egy másik szakközveg képviselője megteszi jelentését, amelyből kitünik, hogy itt ott beteges jelenségek mutatkoznak, akkor nem elegendő határozatot hozni, hogy a legsürgősebb intézkedéseket meg kell tenni, de a közigazgatási bizottság a hivatása magaslatán álló köteleltség mulasztást követ el akkor, amikor a mizeriákon átsiklik és nem kutatja a legszorgosabban azt, hogy itt és itt mi a baj kuforrása, hogy ezen bajok kikerülésére mik a szükséges praeventiv intézkedések, és hogy terhel-e mindenik esetben valakit köteleltségmulasztás, ha pedig terheli, hogy az a legszigorubban felelősségre vonassék.

Nem elegendő itt tényeket konstataálni, hanem okokat kell keresni. Az ok megszüntével megszűnik az okozat amit rövid szavakkal azzal lehet kifejezni: hogy *tessék rámutatni a bajok kuforrására — még ha ez a rámutatás bárkinek is kellemetlenül esnék.*

Az ez irányban kifejtett működés képezi együttevő azt az összhangot, amelyet létesíteni a törvény megalkotásának célja volt.

TÁRCZA.

Aeskuláp és Hygiea.

Irtá : Révész Ernő.

Mindig eszembe jutnak a habarcsi doktorék, valahányszor a mesterségükbe vágó dolog felől hallom az orvosokat disputálni. Azt gondolom, abban a bizodalomban, mellyel az ő tudományukhoz mi, szenvedő emberek, ragaszkodunk, nagy szerepe van az illuziónak.

Habarcon tudniillik az ötvenes évek óta mind e mai napig a régi világból való felcser a községi orvos. Herbatin Mihály, a ki hajdanán a borbélyáságon kezdte. Valamit azt kuktálkolt az egyetem körül s aztán rászabadították az emberiségre. Valamikor ez így járt.

A habarcsiak különben meg vannak vele nagyon; nem hallottam őket panaszkodni sohasem.

Nem is lenne szép tőlük, mert ők csak egy orvost fizetnek s valójában ketten is orvosolják őket: Herbatinné nem kevésbé mint a férje. — Az öregnek — patika nem lévén a faluban — kézi gyógyszerháza van: egy

jókora üveg chinin, egy még nagyobb sósbor-szesz s egy legnagyobb üveg mocskos nem tudom micsoda, egy kis halálfős katulya, öt-darab vidám píoca, egy nagy rakás odvas fog s egy pár orvosi szaklapnak fölvergáttan mutatványszáma.

Eennyi elég is a habarcsiaknak; soha sem hallottunk felőle, hogy valamelyik habarcsi halott a másvilágról fölpanaszolta volna a törvénytársaknál a „doktor“ valaminő elhibítást.

Pár év előtt egy kis dolgom akadt ott és mivel a délutánt másképp agyon nem ühettem, léztem Herbatinékhöz. Régi ösmerőseim. Hajdanán, patvaristakoromban gyakran kijártam Habarcsra egzekválni s olyankor mindég jól megebédeltettek. Az Isten áldja meg őket érte! Bizony csuf háládatlanság tőlem, hogy leszóloom őket. De már csak nem akarok kivételt tenni, hogy jótétért jóval fizessek.

A „doktor“ éppen a faluban járt, mikor odaértem hozzájuk s kis vártatra utánam egy öreg anyóka jött őt keresni. A doktorné kivallatta, mi járatban van.

— A végből jöttem, csokolom kezét, tén-

asszony, mert az uram örökösen alszik. Probáltunk már mindent; ráolvastattam a Bugyellárisnéval, kemenczébe is tettük kenyérsütés után, megmosdattam kakastaréjvizben: mégse használ. Hát — mondok — már csak megpróbálná a doktor ur is, hátha az tudna róla. Köll vele tenni valamit, mert ez így nem jó lesz, egyre gyöngül.

— Hány esztendő az ura? Hogy hívják? Hozott üveget? — kérdi a doktorné egy lélegzetre.

Az asszony meglehető csempe, gyanus színű flaskót szed elő a harmadik szoknyája zsebéből.

— Mi volt ebben? — mordul rá Herbatinné, a viláosság elé tartva az üveget.

— Halzsir, csokolom kezeit. A fiam csizmaít kentük vele a télen.

— No, az nem baj. A halzsir nem méreg. Előszedte a legtekintélyesebb palaczkot s öntött nagy óvatosan abból a határozatlan folyadékából.

— Ötven krajczár! Reggel éhgyomorra, meg este lefekvéskor igyon az ura belőle egy leveses kanálra valót. Ez majd ébren tartja. Isten áldja meg!

Ha a közigazgatási bizottság ez irányban eredményt elérni nem tud, akkor nem felel meg, akkor ez együttvéve olyan hangkeverék, amely élvezetes zenét előidézni nem képes.

Ennek az összhangnak a szem előtt tartása az amire közigazgatási bizottságunk figyelmét felhívjuk, amikor az ott működő minden egyes tagtól elvárjuk azt, hogy nem csupán a saját szakközegének referense legyen — de ott mint egy egész szerves egésznek a tagja járjon el és juttassa érvényre befolyását, tudását, és jóindulatát annak az összhangnak a megteremtése végett, a mely a közigazgatási bizottságnak legelső feladata.

Bírálja ott meg mindenik tag tagtársának eljárását és ne hallgasson el másoknak semmit annak fejében, hogy ő irányában is úgy fognak eljárni.

Ezt várja el a közigazgatási bizottság minden egyes tagjától a közügy magas érdeke.

Rendőrségünk sikerült fogása.

Olvasó közönségünk még emlékezni fog a lapunkban nemrég megjelent „gyanus egyén” című hírre. Nemrégiben ugyanis egy elegánsan öltözött és urhoz hasonló egyén tartózkodott a Bányai vendéglőben s magára vont a rendőrség figyelmét, hogy mindenuntalan a zálogházakba szaladgált, ahol kisebb-nagyobb értékű arany, ezüst és gyémánt értéktárgyakat elzalogosított. De valamiképpen semmi a világon örökké nem tart, — olyaténképpen ennek az urnak a pénze sem tartott örökké mert a vendéglői számlát is részint kisebb csecsebecsékkel, részint zálogcédulákkal óhajtott rendezni.

De midőn finanziaális viszonyai már emelkedettek voltak, akkor lépett közbe a rendőrség, s az elegáns urat, bármennyire is tiltakozott az egyéni szabadság megsértése ellen, letartóztatta és kihallgatta. A gyanus ur

a ki előbb Grehak-nak vallotta magát, de tekintettel a most áramlatban levő névmagymagyarosítására, később jónak látta nevét Kralik Józsefnek mondani, sőt abban sem volt teljesen megállapodva, hogy neve G-vel vagy K-val kezdődik-e, azt állította magáról, hogy nemcsak Grácban van egy nagynénje, hanem állítólag ő maga is Grácból jött és hogy foglalkozására nézve lókereskedő, a ki nem régebben Pesten volt, de a légváltozás szempontjából jónak látta Szabadkára jönni, a hol egy Schwarz Ignác nevű kereskedőt óhajtott bevárni.

Ettől a perctől kezdve úgy ő, mint a rendőrség, várakozó álláspontot foglaltak el.

De hiába...

Schwarz úr, a ki nagyon derék jóra való ember mindezek dacára nem akart megérkezni Szabadkára, még akkor sem, midőn a rendőrség hivatalosan sürgönyözött Grácba, úgy, hogy a grácsi rendőrség kénytelen volt sajnálatát fejezni ki a felett, hogy sem Kralik, sem Grahek urakat nincs szerencséje ismerni.

Ekkor azután kezdődött a nyomozás; miután Kralik úr azt állította, hogy ő lókereskedő, illetve, hogy „lovakban utazik,” a rendőrség megejtette a szakértői szemlét Kálík úr lóbeli ismereteire vonatkozólag. Egy helybeli lókereskedőt neveztek ki szakértőnek, a ki ő lovat állított Kralik úr elé, azon czélból, hogy Kralik úr nagyrabecsült kritikáját a 6 ló fölött kimondja és hogy pálcázt törjön a lovak rovatlan előélete, külsejük szépsége és egyéni értékük felett.

Kralik úr nézete az volt, hogy minden lónak szomorú a sorsa, de hogy melyik mennyit ér és hogy melyiknek mi hibája van ahhoz absolute nem értett.

Időközben a rendőrség a budapesti rendőrséget is értesítette a gyanus egyénről és ennek volt is foganatja, mert a budapesti rendőrség nem sokáig tétovázott és tegnapelőtt két detektív érkezett meg és rövid vizsgálat után a gyanus urat letartóztatta és magával felvitte Budapestre. Az összes gyanuokok oda engednek következtetni, hogy a gyanus úr a nemrégiben Budapesten elkövetett Munk-féle betöréses lopás egyik

főrésztvevője, amit a detektívek azokból a bűnjeléből következtettek, a melyek a gyanus úrnál feltaláltak.

A zombori állami főgymnázium jubileuma.

A zombori állami főgymnázium f. hó 13-án tartotta meg fennállásának 25 éves jubileumát.

A jubileum hálaadó istentisztelettel kezdődött.

D. e. 9 órákor gyülekeztek a főgymnázium épületébe az intézet helyben tartózkodó volt növendékei, a tanári kar s az intézeti ifjuság. 1/2 10 órákor vonultak együttesen a rom. kath. templomba.

A menet élén az intézeti zászlót vitték. Sorban haladtak után a volt növendékek. A volt növendékek soraiiban voltak: Vojnits István vármegyei főjegyző, dr. Zákó István, ügyvéd, dr. Balogh Ernő, ügyvéd, dr. Matzitz Pál, vármegyei alügyész, dr. Bikár Nénád, ügyvéd, Trischler Ferencz, árvászeki ülnök, ifj. Mihályi János, Szilágyi Elemér, ifj. Szemző István, vármegyei alszámvéveők, dr. Gertinger Pál, városi tanácsnok, dr. Feles Adolf és dr. Duchon János, orvosok, dr. Frank Mihály főispáni titkár, Sztojcsits, zombori elemi iskolai tanító, Muzsik István rom. kath. segédlelkész, Birvasky Péter, Falcione Lajos, Falcione Árpád, Fernbach Bálint, Fernbach János, dr. Pataj Sándor, Kulits Márton, Roheim Zsigas stb.

Ott volt a menetben dr. Platz Bonifac, kir. tankerületi főigazgató s több testvér intézet küldöttei is.

A hatóságok, hivatalok, testületek mind képviselve voltak; ott voltak a katonaság képviselői is. A város előkelőségei közül a többek között ott voltak: Sándor Béla, volt főispán, Karácsony Gyula, vármegyei alispán, Schlagger Gyula, polgármester, Fejér Gyula apát-plébános, Gozdsú Elek, törvényszéki elnök, Dömötör Pál, kir. ítélőtáblai bíró, Györfly Géza kir. pénzügyigazgató, Pribil Ernő vármegyei főügyész, Kardos Kálmán, kir. ügyész, Drescher Ede, kir. közjegyző, Delics cs. és kir. alezredes, Dicht, cs. és kir. őrnagy, Vojnits István, vármegyei főjegyző, Vukicsévits Péter, helyettes polgármester, Kupuszárevics Lyubomir, gör. kel. szerb esperes, Janovits Gyula, kincstári ügyész, Hauke Imre

Nagy kő gurult le a szívebről; most már legalább tudom, hogy mire legyen hasznos annak a tiszteletregerjesztő üvegnek a tartalmá. — Az sem utolsó vívmány, hogy úgy távolból kurálnak vele, akár csak amuett volna. Nem ölelik ki az ember nyelvét, meg nem kopogtatják a hátát, körül nem tapogattják, bele nem dugnak a szájába kanalat s nem mondatnak vele sem á-t, sem bé-t, a szíve dobogását is beken hagyják: a kuruzslásnak ezek a hókuszpókuszai — ahogy Herbatin szokta mondani — ismeretlenek Habarcon és azért mégsém hál meg ott százból több, mint a városban.

Persze ilyenformán csakugyan egyre megy, a „doktor” ur önti-e az orvosságot vagy a „doktorné” aszony.

A nagyalmű férfi hitestársa nem volt még tán az utca végén sem, mikor egy fiatal menyecske nyitja ránk az ajtót.

— A doktor urat keresem; elhoztam — ehol ni — a fiamat; nem tudok már vele mit csinálni, örökösen sir az istenadta cscka, alighanem megverték szemmel. Nem alszik ez egy minutáig sem, minket se hagy, egész éjjel dajkálnunk kell. Az uram is, én is alig állunk már talpon.

A kicsikében volt emberség tudás, nem akarta meghazudtolni az édesanyját; alighogy ez befejezte a mondókáját, rákezdte ő; de nem is tréfált.

Herbatinné fölemelte a kendőt a baba ábrázatáról s azonnal tisztában volt, mi legyen az orvossága.

— Hol az üveg?

Ennek is csak megint abból a hitetlen léből öntött.

— Esténként adjon be neki egy pár csöppet. Ettől majd alszik. Negyven krajcár.

Alighanem észrevett valamit az ábrázatonon. Nyilván szeretett volna zavarban lenni, de nem értett hozzá.

— Az orvosságomat nézi, kedves Molnár ur? Sohase ütődjék meg rajta, kúrálók én már Isten tudja mióta, ha nincs itthon a Miskám. Muszáj nekük valamit adni, mert ha üres kézzel küldöm el őket, többé el nem jönnek, megjavul a beteg sokszor magától; azért a kis pénzért pedig kár lenne.

Hogy mindig használ-e? Azt kérdi? Édes istenkém még sohasem ártott.

Azonközben hajazott a doktor; már az udvarról behallatszott a szuszogása. Vízet

kívánt inni is, mosakodni is. — A felesége kimegy eljébe a folyosóra.

— Jesszusom, honnét jössz? Benné gyere így a szobába, nálunk van Molnár ur. Hozd magad rendbe idekint.

Visszajött hozzám s úgy belülről vallatta a férjét.

— Honnét? Nem értettem.

— A Mándli Gábor szállásáról hozott most a kocsi. Csudátom, hogy nem hallottad, kincsecském, a zörgést. Szörnyűség az, a mi ott történt: A Mándli Ferkó etette a cséplőt, valahogy belecsuszott és ott maradt mind a két lába térdig. Szerencse, hogy hamarjában megtalálták, különben orvosi segítség nélkül hal meg az a boldogtalan ember.

— Jaj ne meséld tovább! Vele álmodok! — tiltakozott a doktorné.

— No, és így életben fog maradni? — kérdem Herbatintól.

— Dehogy, dehogy; — szólott be az, kezét főrülgetve. Ha amputálná valaki, akkor megmaradhatna. De a szegény ember, ha nyomorék, ugyanis csak terhére van a világnak. Igazam van kincsecském?

központi főszolgabíró, B. kár Simon, a kereskedelmi és iparbank elnöke, Tibor, m. kir. posta- és távirtdafőnök stb.

A vidéki vendégek soraiban ott láttuk: dr. Platz Bonifác, főigazgató, dr. Margalits Ede, egyetemi tanár, Városy Tódort, az újvidéki, Fölker Gusztáv, a bajai és Kovalszky, a verbászi gimnasiunok igazgatói.

Az ünnepély a milleniumi himnusz eléneklésével kezdődött. A szép dalt az intézeti ifjuság vegyeskara énekelte Ferencsik Lajos, tanár dirigálása mellett. A sikerült énekszám igen kedvező hatással volt a közönségre.

A megnyitó beszédet dr. Platz Bonifác, kir. főigazgató tartotta.

Ezután Kende Ferencz, főgymn. tanár szavalt a alkalmi ódáját. Ugy maga az óda, mint a szavalt magas nivón állott s így a tudós professzor méltán kiérdemelte a tüntető tapsvihart.

Majd Jeszenszky Dezső az intézet jeles professzora olvasta fel az intézet történetének vázlatát, amelyet a jelen voltak nagy figyelemmel hallgattak meg.

Ezután dr. Bodnár György, az intézet új igazgatója mondotta el az ünnepély berekesztéséről záróbeszédét.

Este a jubliaris hangverseny lett fényességgel megtartva, 1000 koronánál többet jövedelmezett és rendkívüli nagyszámú közönség hallgatta végig.

Különfélék.

— **Furfangos tolvaj.** P. J. vasuti tiszt panaszt tett a rendőrségnél, hogy két hét előtt bement Dávid Vilmos helybeli ékszerészhez, hogy küldjön el valakit ingaóráért és javítsa ki mert nem jár. Dávid erről megfélekedett s P. J. ismét felkereste aki azt mondotta neki, hogy holnap a tanoncát elküldi az óráért. Másnap reggel csakugyan megis jelent egy fiú, P. J. feleségétől kérte az órát s hozzá is fogott ennek leszedéséhez. P. J.-nek szüksége lévén az órára bement Dávidhoz, hogy a javítást megspürgesse — de a legnagyobb meglepetésére azt a választ nyerte, hogy ő még az óráért el sem küldött tehát annál kevésbé lehet a készen. P. J. rögtön észrevette hogy valami van a dologban s visszaemlékezett, hogy azon időben amikor másodszor Dávidnál járt egy fiatal inasfélét látott ottan, aki nyilván az alkalmat felhasználva óráját elemelte. A fiatal tolvajt a rendőrség kutatja.

— **Katymáron nem tagosítanak.** Tegnapelőtt dőlt el Katymáron a tagosítás vagy nem tagosítás kérdése; Dr. Koller Kálmán úrbéri bíró előtt történt meg a szavazás és minthogy huszonnégy telek földdel több volt azok szavazata, a kik a tagosítást ellenézték, — a tagosítás kérdése azzal dőlt el, hogy Katymáron nem tagosítanak.

— **Aki magát vádolja.** Említettük, hogy Gera Teréz nevű cselédleány önként jelentkezett a kapitányságnál, hogy a nyáron egy Vestauer Gyula nevű szolnoki péksegédet az újvidéki országtúton megölt s ruhájával letakarva ott hagyta. A kapitányság sürgönyileg megkereste az újvidéki kapitányságot és topolyai szolgabíróságot, vajjon nem tartózkodott-e ottan egy ilyen nevű egyén, illetve ennek hulláját nem találta-e meg valahol az országon. A kapitányság és szolgabíróság arról értesítette a helybeli kapitányságot, hogy náluk ilyen nevű egyén nem tartózkodott s a kérdéses időben az országon holt

testet sem találtak. Erre a helybeli vizsgálóbírótság újból kihallgatta a leányt s most már azt adta elő, hogy nem is az újvidéki országon, hanem Palics mellett ölte meg Vestauer. A kapitányság tehát ezen irányban megindította újból a nyomozást, de eredménytelenül. Minthogy a Gera Teréznek előadásából az tűnik ki, hogy az egész mese csak koholt dolog s magaviselete sem hasonlít egy ép elméjű emberéhez, tehát a kapitányság azt indítványozta, hogy megfigyelés végett szállítsák a leányt a kózkórházba.

Tagadó sógor. Sztanik Mária, aki Bajmokon jár napszámba, a sógora Beslity Pál ugy elverte, hogy a feje beszakadt, az ábrázata pedig földagadt. — Beslitytől tegnap kérte számon ezt a holmit a szabadkai járásbírótság; ámde Beslity járatos férfi a jogtudományban, mer már két izromban is az állammal kosztoltatta magát. Ebben jártasságánál fogva letagadtá az esetet és kijelentette, hogy annyira szereti a sógornőjét, hogy talán nem is illik ugy szeretni, mert az már szörnyűség. Mivel pedig Sztanik Mária, aki az ütlegré csak flastromja volt, tanuja ellenben nem volt: a bírótság a tagadó sógort fölmentette. A dagadt ábrázatu sógornő appellált.

— **Ismeretlen gaztettesek.** Három ismeretlen egyen hálóba tegnap Markóvits Lujzának májsai szülőjébe. Az ismeretlen gaztettesek az ott alkalmazott Török Pál csózt össze vissza ütlegelték és mikor ez magához tért és a lakásból kívánszorgott, a házat felgyújtották. Valószínűleg rablási szándékból követték el a gaztetteket, a rendőrség a tetteseket nyomozza.

— **Szerény igényű tolvaj.** Egy kissé illuminált állapotban érkezett haza lakására Kovács Markóvits János, a ki valószínűleg mindenről álmódozhatott csupán csak arról nem hogy egy Kovács Misa nevű cigánylegény lopódzott be a szobájába és s legnagyobb türelemmel, a mely egy cigánytól feltételezhető bevarta míg Kovács uram elalszik. A tettes azonban a legszerényebb igényű férfi lehetett, mert megelégedett azzal, hogy a házigazdának csupán csak csizmáját és kabátját vitte el magával.

SZINHÁZ.

A Zách család. Kedden november 16-án Abonyi Árpád pályanyertes tragediáját adták, itt először.

A magyar történelmi motívumot felölelő színművet egész terjedelmében ismertetni felesleges. A trón után vágyakozó kevély Zách családnak szomorú története a Róbert Károly korszakából, mikor a magyar udvart idegen hízkelők és lovakok környékezték, elrontván annak erényeit és erkölcsseit.

Rendkívül érdekes és jelenetekben pompázó ez a dráma. Erősebb és idegrázóbb jeleneteket a képzelet sem alkothatott volna, mint a minőt itt a történelem, a valóság megír. És habár nem vagyunk nagyon elragadtatva a társulat drámai szereplőitől, mégis elismerjük, hogy ez este kitünően alakítottak.

Hatala Györgyikének (Zách Klára) ez volt első nagyobb szereplése. Bámulatot keltett bennünk nem várt ügyessége. Szerepét kitünően töltötte be és eltalálta annak alaphangját, kiszinezte lelki állapotának minden megnyilatkozását. Igen rokonszenvesen beszélt és játszott. Organuma azonban kis terjedelmű. Azért a községes társalgási hangon behízelgő az előadása, de hevesebb kitöréseket

gyenge szervezete nem viselhet. A már est eredményéből mindazonáltal szép jövőt jósolunk a bájos megjelenésű és képzett színésznőnek.

Az előadás sikerében óriási része volt Pestúthás Lajos színingazgatónak, aki Zách Feliciánt személyesítette. Találkozó volt maszkírozva és az egész est folyamán csodálatot keltett azzal, hogy sehol sem túlozott, hanem mindenütt visszaadta azt, amit Zách Feliciánban az események és a helyzet felidéztek. Természetesen a leghatásosabb jelenete volt a harmadik felvonásban, mikor azt az örülesség fájdalmas kitérést produkálta, melyet a leánya megszegyentése keltett fel. Elementaris erővel mint a vulkánból a láva, tört ki belőle a harag, a bosszu, a guny és a megaláztatása fellett való düh vegyes érzelme. Valóban örömmel fogadtuk az igazgatónak nagy diadalát.

Lányi Irma az Erzsébet királyné szerepében kifogástalan volt. Hasonlóképen Lomnici és Boros Ferike is.

Törvényszék.

Emberölés Zentán. Másfél napig tartó végtárgyalás vonta magára városunkban a közfigyelmet. Éder János, Huszák Antal és Huszák István zentai lakosok állottak törvényszékünk büntető tanácsa előtt, vádolva azzal, hogy Keczei Mészáros Vinczét megölték. Folyó évi márczius hó 23-án ugyanis Zentán Zsindelyits Pál kocsmájában mulatott Huszák Antal és Huszák István.

A kocsmá ablakából látták, hogy komájuk Keczei Mészáros Vincze két tehenet hajt arra felé, behívták a kocsmába, ott előbb mulattak vele később Huszák Antal, mikor már jókedve volt, birokra szállította től Keczei Mészáros Vinczét s ez az utóbbi kétszer egymásután a földhöz is vágta. Huszák Antal e miatti haragjában Keczeinek haját ránczizalgatta, majd arczul ütötte a mi miatt viszont Keczei visszakézből úgy orron verte, hogy vére elerédt.

Huszák István erre elküldött egy szerb embert ifj. Huszák István és Huszák Adámért avval az üzenettel, hogy Huszák Adám a bérését Éder Jánost is hozzá magával. Mikor ezek megérkeztek, szóváltás támadt közöttük, de a tértlegességet a kocsmáros közbelépése megakadályozta. Mikor már a Huszák familia azt jelente, hogy kocsin el fognak menni, akkor Keczei Mészáros Vincze kiment az udvarra, és nemsokára ezután tompa puffanások hallatszóttak, a melyek a Keczei Vincze leveretéséből származtak, akit is a kocsmáros és neje összetört kőponyával találtak az udvaron, honnan haza szállították.

Keczei Mészáros Vincze, aki izmos és erőteljes ember volt, három napi agonia után befejezte földi pályafutását. A törvényszék csakis Éder Jánost helyezte vád alá, de a kir. tábla Huszák Antal és id. Huszák István zentai lakosokat is vád alá helyezte.

A végtárgyalás f. hó 17-én és folytatolag 18-án lett megtartva ez ügyben. A vádtanács *Crainicean Mihály* elnöklété alatt Marián Miklós és Szerdahelyi Sándor trvszki bírákból állott. A vádhatóságot *Dr. Kerekes János* kir. alügyész képviselte. Elsőrendű vádlott hivatalból kirendelt védője *Dr. Békeffy Gyula* ügyvéd, a második és harmad rendű vádlott védője *Dr. Huszagh Mándor* zentai ügyvéd volt. A magánpanaszost *Dr. Keczei Mészáros Géza* ügyvéd képviselte.

Dr. Békeffy Gyula és *Dr. Huszagh Mándor* a végtárgyalás folyamán elentetes álláspontot foglaltak el, mindegyikük azt akarván bizonyí-

tani, hogy a tulajdonképeni tettes nem az ő képviselt felük volt.

Ez az ellentét különösen ott domborodott ki erősebben, amikor dr. Huszágh Nándor azt akarta plausibilissé tenni, hogy védené az első ízben tett beismerő vallomása oda vezethető vissza, hogy midőn a zentai fogházban letartóztatva volt, vádlott szomszédjai a *börtön falon keresztül* mindenféle ígéreket tettek, hogyha ő az egész dolgot magára vállalja, a mit a bíró előtét védené meg is tett miután a *börtönfalon keresztül* azt ígérték neki, hogy pénzt adnak és ki is házasiják. Ezt a védő az azóta fegyházba szállított szomszédos tanukkal bizonyítani is megkísérelte.

Keresés kir. alügyész szándékára emberölés büntette miatt emelt vádat mindhárom vádlott ellen. Ugy dr. Békeffy Gyula mint dr. Huszágh Nándor szépen sikerült és jogi érveiben gazdag védőbeszéde után a kir. törvényszék tanácskozáván, kihirdette ítéletét, a mely szerint I. r. vádlott aki vizsgálati fogóságban volt tettesség miatt **5 évi fegyházra**. II. r. vádlott Huszák Antal mint felbújtó, ugyancsak **5 évi fegyházra** — vizsgálati fogóságának azonnali megkezdése mellett — lettek elítélve, míg III ad rendű vádlott, Huszák István fölmentetett. Együttal köteleztettek az özvegynek, akinek 2 kiskorú gyermeke van, 2000 frt végkielégítési összeget megfizetni.

Ugy a vádhatóság mint a védő ügyvédek az ítélet ellen fölebbezést jelentettek be, csopán csak a magánpanaszos és a fölmentett III-ad r. vádlott nyugodtak bele.

— **Vétkes bukás.** Guttman R helybeli főtéri volt könyvkereskedőczég üzletvezetője Guttman Herman vétkes bukás és sikkasztás büntette miatt f. hó 15-én állott a büntető bíróság előtt. A szabadkai törvényszék vétkesnek nyilvánította a bukás vétségében, mert mint bejegyzett kereskedő mérleget nem készítetett és fizetéseképtelenségének bekezdte után is új adósságokat csinált, de bűnösnek nyilvánította a „Kosmos“ műintézet sérelmére elkövetett sikkasztás büntetésében is, mert bizonyítva látta, hogy a jelzett intézettől bizonyományba kapott naplárakat elárúsította, és a befolyt összeget nem szolgáltatotta be, hanem saját céljaira fordította. A bíróság dr. Debrezzeni Gyula kir. alügyész vád-, és Buchwald Lázár ügyvéd védőbeszédének meghallgatása után Guttman Hermant a 91. §. alkalmazásával 6 hónapi börtönrre ítélte, mely ítélet ellen az összes felek felebbeztek.

A szokás rabja. Mamuzsich Imre emberséges polgártársunk egy holdviharos éjjelen álmából felocsudva, valami gyanus zajt hallott. Fel is ugrott és Habinyák József személyében egy hivatlan vendéget talált az udvaron guggolva és pedig nagyon különös társaságban, a mennyiben a gazdának szerszámokat tartal-

mazó ládája, mely még az előző este a padláson volt elhelyezve, hogy-hogy nem Habinyák barátunk társaságába került. Mikor aztán Habinyák észrevette, hogy rajtakapták, nekiugrott Mamuzsich Imrének és földreperete, a szerszámokat pedig valami biztos helyre elrejtve világnak futamodott.

A rendőrség az ipsét azonban nyakoncsipte, és miután a szabadkai törvényszék Habinyák Józsefben régi ismerőse bukkant, a ki már 7 ízben volt büntelve, mert elfejtette azt, hogy az enyém és a tied nem egészen mindegy, a jómadarat, kin megint erőt vett a szokás ellenállhatatlan hatalma, ezért a vádlott meggyőződése szerint a „csekélységért“ 2 évi fegyházra ítélte. Védője hivatalból volt kirendelve Dr. Mamuzsich Bódog ügyvéd személyében.

— **Jelzalog — életbiztosítást** létesített legújabbban az Első magyar általános biztosító társaság. Ennek az új biztosítási ágnak az a lényege, hogy aki az ingatlan vagyonára több évre szóló törlesztés kölcsönt tábtáztatott be, biztosíthatja oly képpen az örökösait, hogy ezek az ő (a kölcsönvevő) halálával tehermentesítve kapják az ingatlant. — Amíg a családfő él, a kölcsön törlesztése nem szokott nehézséggel járni, míg az özvegyen, árván maradó örökösökre jelentős haszon, hogyha a családfő elhunytával a biztosító társulat helyettük egyszerre kifizeti az egész kölcsönhatalékokat s ők a birtokot tisztán öröklik. Pichler Nándor István az I. m. ált. bizt. társaság és a Nemzeti bizt. társ. buda-pesti felügyelője jelenleg városunkban időző és a „Bárány“ szállodában levő lakásán e nemű biztosításokat elvállal.

11521 sz. tkvi: 897.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. trvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, a hogy öz. Hevér Ignáczné szül. Ivanits Erzsébet és társai önkéntes árverési ügyében szabadkai kir. trvszék (a szabadkai kir. bíróság) területén levő szabadkai 7440 sz. betétben. A I. 16332, 10333, és 10334 hrsz. Ivanics Erzsébet öz. Hevér

Ignáczné Hevér Géza és Hevér Pál nevében álló 220 □ öl területű ingatlanokra az árverést 384 frt kbrban ezennel megállapított kikiáltási árban késedelmi árverési vevő Dr. Szilasi Fülöpné kárára és veszélyére bánatpénzének elvesztése mellett elrendelte és, hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1897. december 4. napján d. e. 9 órakor** szabadkai kir. trvszék telek-könyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan alap becslésének 10%-át vagyis 38 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881 LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfofolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1897. évi október hó 7-ikán a kir. törvényszéknél mint teleknyvi hatóságnál

Dr. Eperjesy Béla,
kir. trvsz. bír.

Alapította Alapította
tott tott
1864. 1864.

Pacholek Károly

Első magyar kard-, sarkantyú és vívófelszerelési gyár
Budapest,

VIII. ker., Balassa-utca 5. sz.
Raktár és iroda: IV. kerület Korona-utca 4. szám,
a Szervita épülettel szemben.
Ajánlja saját gyártmányú, a hadseregben elforduló
összes tiszt stb. kard, sarkantyúk, valamint gyer-
mekkardok és vívófelszereléseit, továbbá raktáron
csakis eredeti olasz vívó felszerelések, azontul
tisztli, legénységi keztyűk stb. egyenruhazati czik-
kek tartatnak. Képes árjegyzék ingyen és bérment-
ve. Árjegyzék rendelkezésemre megírni tisztli,
katonai czikkek vagy vívófelszerelésről legyen.

Legnagyobb választék.

KASSOWITZ FÜLÖPNÉL

A LEGNAGYOBB BÉCSI FÉRFI ÉS FIU RUHAKTÁRBAN

(Főter Kunetz-féle palota)

Uri és fiu téli felöltők, gyermek- 1 és 2 elejű frack-jaquet- és Ferencz József öltönyök; köpenyek gallérral; városi és utazó bundák, Mikadó kabátok mindennemű szörme és szövet béléssel stb. a legfinomabb kiállításban és legolcsóbban kaphatók.

JÓTÉKONY EGYLETEKNEK KARÁCSONYI AJÁNDÉKUL MELEG FIU TÉLI KABÁTOK ÉS ÖLTÖNYÖK.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Minden hirdetés beiktatása legalább 50 kbrba, 20 szónál többre terjedő hirdetésnél minden szó 2 kbrba, vastagabb betűkből 3 krajczárba kerül.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apró hirdetések előre fizetendők; a hirdető félnek nevével vagy lakcímével ellátott hirdetések után 30 krajczár bélyegilleték külön fizetendő.

A „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovatára ugyiszólván az egyetlen tér ahol Bács-Bodrog vármegyének közönsége sokszor a legsürgősebben keresett felület, mert mindenki aki ajánlkozik valamely állásra

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetéseit áttelezt az állást megkaphatja, mindenki, aki alkalmazottat keres

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetéseit útján talál lyent, — mindenki, akinek van egy titkos szívbéli óhaja melyet nem tud imádoztatni máskép közölni

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovatát által azok kifejezéséhez módot talál, — mindezek nélkülözhetetlenül teszik előbb mindenkiere nézve

a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovatát.

Örökre fogad

egy 6—7 éves rom. katolikus leánygyermeket egy idős özvegy asszony, ki már két kis leánykát nevelt fel. Nevét a kiadóhivatalban tudhatni meg.

50 frt

annak, ki egy végzett, családos ember részére állandó hivatalot szerez. Fizetési feltételek szerények. Képzettségéről bizonyítvány áll rendelkezésre.

Villanyos

csengők, házi villany berendezést és minden a szakba vágó dolgokat jutányos áron eszközöl egy technikus, Czim a kiadóhivatalban.

Drága nagysád!

Őn bizonyára tudni fogja hogy e sorok önt érdeklik, ha fel-említem a 8. számú villanyos kocsit, az argusi szemekkel örökös papát és a „Bácskai Hirlap“ apróhirdetések rovatát. Ha pedig mindezt tudja, ugy kérem részesítsen engem azon megtisztelő kegyben, adja tudomra e lap útján, miként és hol ösmerkedhetem meg leg-könnyebben k. papájával? Irjon kérem „Kiváncsi“ névre.

Franczia

levele van a kiadóhivatalban kéretik azt átvenni.

Használt bicikli

kerestetik megvételre. czim a kiadóhivatalban.

43. sz.